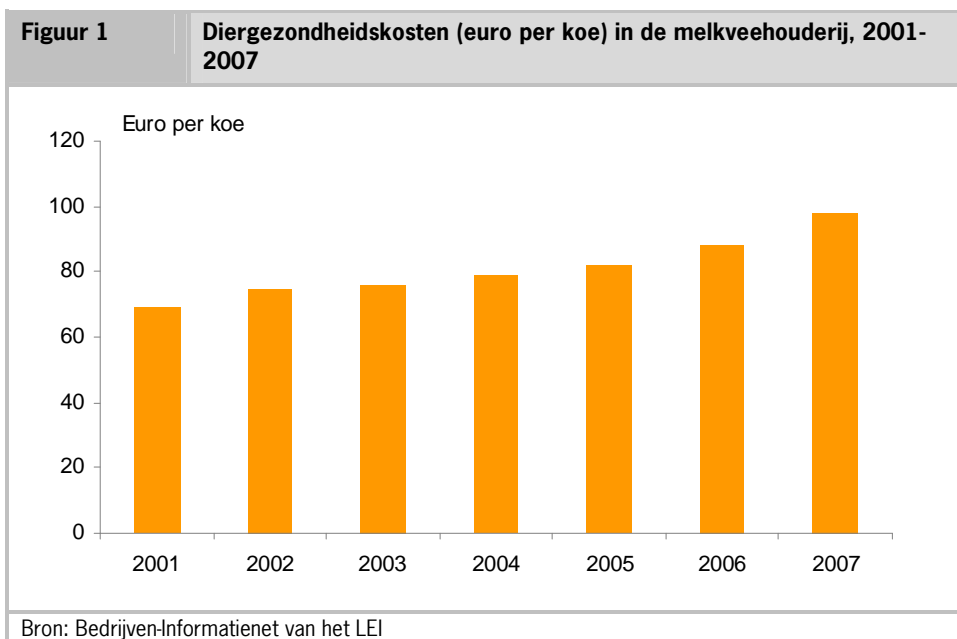

Kosten voor diergezondheid op melkveebedrijven lopen op

Linda Puister

In 2007 besteedden melkveehouders gemiddeld ongeveer 7.000 euro, ofwel circa 100 euro per koe, aan diergezondheid. De grootste kostenpost heeft betrekking op aandoeningen die aan de melkproductie zijn gerelateerd. Het gaat hierbij om circa 20 euro per koe. Andere grote kostenposten zijn kosten voor klauwen/locomotie, administratie- en voorrijkosten en niet naar aandoening te specificeren antibioticagebruik. De diergezondheidskosten in de melkveehouderij laten over de jaren een licht stijgende trend zien (figuur 1).

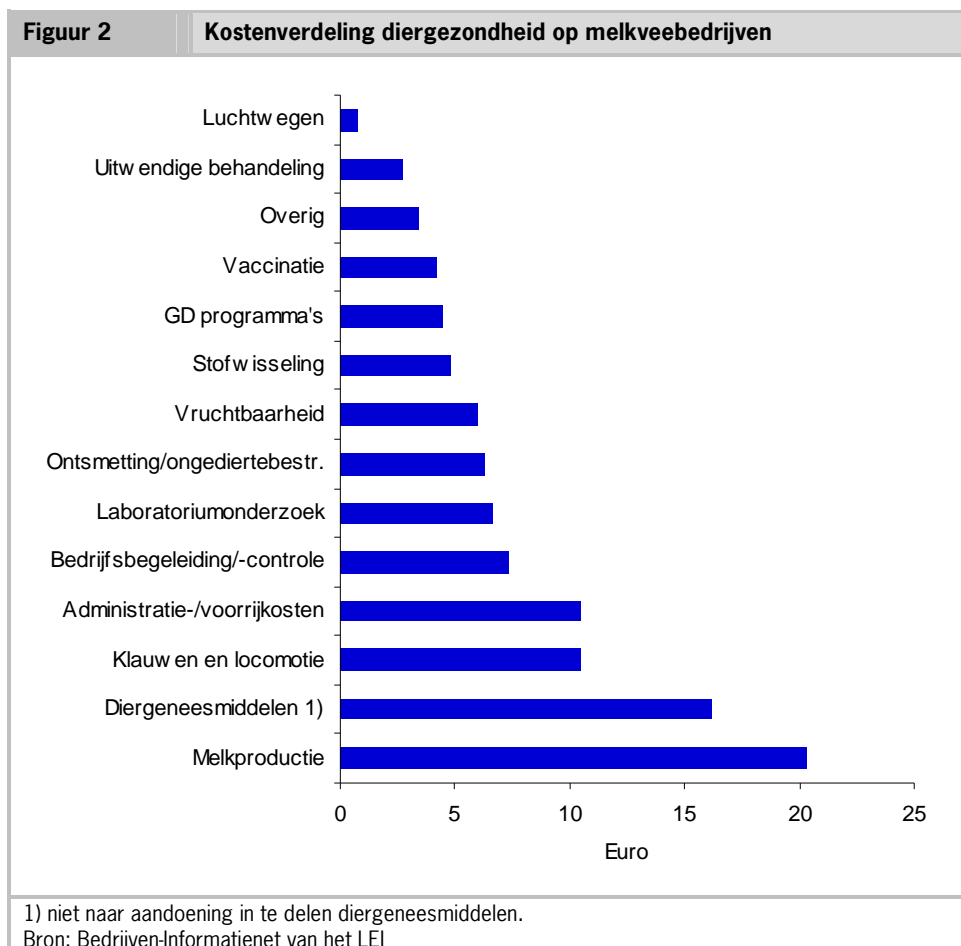

Kostenverdeling

Bij een deel van de bedrijven in het Bedrijven-Informatienet (verdeeld over verschillende bedrijfstypen) wordt zeer gedetailleerd de specificatie van de diergezondheidskosten vastgelegd. Voor de melkveebedrijven zijn daarvoor in totaal 36 bedrijven geselecteerd. De diergezondheidskosten zijn gecategoriseerd naar bijbehorende aandoening. Er wordt rekening gehouden met de kostenposten diergeneesmiddelen, bedrijfsbegeleiding en controle en laboratoriumonderzoek. Naar indirecte kosten door bijvoorbeeld productiedaling of uitval als gevolg van ziekten, is niet gekeken. Soms kan een diergeneesmiddel of dierenartsdienst bij meerdere aandoeningen horen en zijn de kosten niet toe te rekenen. In dat geval zijn ze opgenomen in de algemene groep diergeneesmiddelen.

Op de bedrijven die in 2007 in detail gevolgd zijn, bedragen de totale diergezondheidskosten per koe 104 Euro. Van die kosten gaat het grootste gedeelte (20 euro) naar aan de melkproductie gerelateerde zaken,

zoals klinische mastitis (8,10 euro), uierdip /-spray (6,20 euro) en droogzetters (3,60 euro). De kostengroep diergeneesmiddelen komt op de tweede plaats (16 euro). Het gaat hierbij voornamelijk om niet naar aandoening in te delen antibiotica (10 euro), vitaminen/mineralen en pijnstillers (beide 2 euro). Bij 'klauwen en locomotie' (10 euro) gaat het vooral om klauw bekappen (8 euro) en bij 'administratie en voorrijkosten' (10 euro) om voorrijkosten van de dierenarts (7 euro) (figuur 2).

Inzichten in het gebruik

Kosten maken nog niet het gebruik aan diergeneesmiddelen inzichtelijk. Om ook hiervan een beeld te krijgen wordt gekeken naar dagdosering per dierjaar. Het gebruik van antibiotica wordt al een aantal jaren gevolgd. Sinds kort geldt dat ook voor pijnstillers.

Antibiotica

In 2007 werd circa 27% van de totale kosten voor diergezondheid bij melkvee besteed aan antibiotica. Daarbij gaat het om het totale antibioticagebruik, dus zowel de toe te wijzen- als de niet toe te wijzen antibiotica. Gemiddeld werden 5,4 dagdoseringen antibiotica per dierjaar vastgesteld, waarvan 2,9 zijn toegepast in het uier (droogzetters en mastitisinjectoren). Deze hoeveelheden zijn over de laatste jaren nagenoeg stabiel.

Het aandeel oraal antibioticagebruik in het totale gebruik is 0,42 dagdoseringen, gebaseerd op gebruik bij koeien. Echter, oraal gebruik wordt alleen toegepast bij zogende kalveren. Uitgaande van een gemiddeld aantal aanwezige fokkalveren met een gemiddeld behandelgewicht van 60 kg krijgen kalveren 13 dagdoseringen antibiotica per dierjaar. Dat wil zeggen dat een kalf tot 10 weken leeftijd gemiddeld ongeveer

2,5 dag met antibiotica behandeld wordt.

Spuitbussen met antibiotica (CTC-spray) voor verwondingen aan de huid of klauwen zijn niet meegenomen in het totale verbruik van antibiotica, ook al is het aan te merken als blootstelling aan antibiotica. Gemiddeld werden 6,2 spuitbussen gebruikt per 100 koeien, omgerekend 1,3 extra dagdoseringen. In 2007 gebruikte 64% van de bedrijven spuitbussen met antibiotica.

Pijnstillers /ontstekingsremmers

In 2007 heeft 18 op de 100 melkkoeien één dag een dosis pijnstillers en/of ontstekingsremmers gekregen, dat zijn 0,18 dagdoseringen per dierjaar. Op 5 van de 36 bedrijven zijn deze middelen helemaal niet gebruikt. In de periode 2004-2006 schommelde het gebruik rond de 0,12 dagdoseringen per dierjaar. De meest gebruikte werkzame stof is dexamethasan. Dat is de werkzame stof in het middel Voreen suspensie.